

Honourable J.V. Bainimarama, CF(Mil), OSt.J, MSD, jssc, psc

Prime Minister of Fiji and Minister for iTaukei Affairs and Sugar Industry

SPEECH AT THE ANNUAL PASS-OUT PARADE AND COMMISSIONING OF A NEW LIBRARY BLOCK AT MAGODRO DISTRICT SCHOOL

Magodro Dist. Sch
BA

Thurs. 30th April, 2015
1400 Hours

Vanua o Naroyasi, Turaga na Tui Magodro,
Tubutubu, Qasenivuli kei na Gonevuli e Magodro District
School,
Vakailesilesi Vakamatanitu,
Turaga kei na Marama.

Mutu sa cola vina Riki.

Au marau e na siga e dai niu bau sureti meu mai vakaitavi vaka vulagi dokai e na vica na soqo bibi ka na qaravi tiko e na siga e dai e na nodatou dela ni vanua vakaturaga. Ai matai oya e na noqu mai vulagi dokai e na nodra Annual Pass Out Parade na gonevuli. Kena I karua na kena dolavi tiko na vale ni wilivola vou se na

school library. Kena I katolu na noqu mai vakayacora tiko e dua na I tuvatuva ni noqu matanitu e na kena soli tiko na sucu vei ira na tekivu vou se yabaki dua e na nodatou koronivuli.

Vei kemuni na gonevuli ko ni lewena tiko na voleni vakaivalu ni kua se na Annual Pass Out Parade. Me ka bibi na nomuni kila na I naki ni nomuni vaka cilavi siga tiko ka maji wavoki tiko ni kua. E sega ni vakayacori oqo me vaka ni dua walega na I tuvatuva ni koronivuli e na loma ni dua na yabaki. Na I naki bibi ni tuvatuva oqo o ya me bucina ka bulia e lomamuni e dua na bula vakaivakarau, na bula ni vakarorogo kei na muri lewa, na bula ni tamata e qarauna na kena I rairai, sulusulu kei na nona tiko savasava, na bula ni tamata e cakacaka tiko e na gauna kei na bula ni tamata veiliutaki vinaka e na gauna mai muri.

Oqo e dua na gaunisala ka dau muri me tarai cake kina e dua na kawa ni tamata vinaka, veiliutaki vinaka e na gauna mai muri. Oqo e dua na gaunisala e rawa ni tarai cake kina e dua na kawa vinaka kei Magodro e na gauna

mai muri. E levu na tamata rogo e na veiyasai vuravura ka ra dau veiliutaki vinaka, era lako curuma na I vakarua oqo se na vuli vakamataivalu. Oqo talega sa bulia kina e dua na kemuni rogorogo vou ka na dau salavata voli kei kemuni e na veivanua kece ko ni gole kina ra gone

E na kena vakanananutaki na I tuvatuva oqo, au vakadewataka kina na vakavinavinakalevu vei kemuni na qasenivuli, tubutubu kei na lewe ni mataivalu ni noda vanua ko Viti e na sasaga kei na veitokoni me mai vakavotukana taki kina na 2015 Annual Pass Out Parade e Magodro District School.

E dai talega sa mai dolavi tiko kina na vale ni wili vola vou se na school library e na nodatou koronivuli vakaturaga. Taumada au vakadewataka na vakavinavinakalevu kina veitabana vakamatanitu ko ni a vakaitavi e na kena cokonaki na vale vou oqo me vaka taka na vale ni volavola ni Talai Veivuke e na yasayasa vaka Ra ka vakauasivi na Fiji Library Services e na cakacaka bibi ni kena vakaiyaya taki ka tawani na Library vou oqo. Na vale vou oqo e tara e na I sau vakailavo ka

rauta ni \$.....ka vakailavo taki mai na vale ni volavola ni Paraiminisita se na Prime Minister's small grant scheme. Ra gone vuli, sa tiko na vakanuinui ni da na vakayagataka vakavinaka sara na vale ni wilivola oqo me vukea na kena tarai cake na noda kila ka vaka vakasama, kei na noda kila talega na veika e yaco tu e na taudaku ni noda vanua. Oqo e na vakatoroicake taka na noda vuli kei na noda toso ki liu.

E dau tukuni e na kena I vosavosa vaka Peritania, "information is knowledge and knowledge is power". Na veivakatoricaketaki oqo ka sa mai dolavi ni kua, e tiki bibi ni tuvatuva kei na sasaga ni noqu matanitu e na kena sagai me vakatoroicaketaki na I vakatagedegede ni vuli kei na kila e na noda vanua ko Viti.

E dua talega na I tavi bibi kau mai qarava tiko ni kua o ya na kena veisoliyaki tiko vei ira na gonevuli na medra sucu me vaka sa yalayala oti kina na noqu matanitu ka na sega ni vakacala vakadua na nona yalayala vei ira na lewe ni vanua e viti. E dua na I naki bibi ni tuvatuva oqo me vukea cake na nodra bulabula vinaka na noda

gonevuli ka na vakavinakataka na nodra qarava na nodra I tavi vakavuli, e na vukea sara na nodra rawa ka vakavuli e koronivuli. Vei kemuni na gone vuli, au vakabauta ni sa levu na ka e vakarawarawataki vei kemuni ka sa kau vakavoleka mai vei kemuni me vukea cake na nomuni vuli. Sa kena I balebale ni sa dodonu me sega ni levu na I ulu bale mo ni solia e na kena sega ni rawati na vuli.

E tolu na I tavi bibi au mai qarava ni kua e na nodatou dela ni vanua vakaturaga, e ra veisemati ka umani taucoko tikoga e na vakanananu ni kena sagai me vakavinakataka na nodra vuli na luveda, me tarai cake na nodra vakarau ni vakanananu ka vakauasivi ni da rai sara tiko vakabalavu, o ya na kena tarai cake e dua na Viti vinaka e na gauna mai muri, ka e na nodatou vanua ni kua, na vakanananu ni kena tarai cake e dua na Magodro vinaka e na gauna mai muri. Au mai vakadewataka tale kina vakadua na noqu marau kei na vakavinavinakalevu e na vuku ni vakanananu me mai vakayacori kece vakadua e na loma ni dau ga na siga na

soqo tolutolu oqo ka vakatabakidua tiko vei ira na luveda na I sausau vou ni vanua o Magodro.

Vei kemuni na I tubutubu, na liga ni veisusu ni vanua o Magodro, sa kena gauna oqo me da vakalusia vakalevu na noda gauna vei ira na luveda. Me da tokona vakalevu na nodra sasaga na luveda ka vakauasivi na nodra tuberi tiko vakayalo na noda gone me rawa ni ra kakua ni kui taki vakatotolo e na levu na veika e yaco vakavolivoliti keda ka rawa ni vakaleqa na nodra bula. Me da liga vata ka domo vata e na nodra tarai cake vakayago ka vakayalo talega na I sausau ni vanua o Magodro e na gauna mai muri. Au vakabauta ni ra tiko talega ni kua na vuli oti e na koronivuli qo. Sa noda I tukutuku kece tiko oqo me da sasaga taka vata na kena vakatoroicaketaki na noda koronivuli

E na vica na mala ni vosa oqo kau sa mai cavuta, au sa nuitaka ni da na cakacaka tiko vaka gumatua e na kena tarai cake na noda vanua e na veisiga ni mataka kau sa vakadewataka kina na noqu vakanuinui vinaka vei

kemuni na gone vuli, qase ni vuli kei na I tubutubu e na
dua tale na loma ni yabaki vou ni vuli.

Vina du riki. Me nomuni na kalougata.
